

የሰ/መ/ቁ - 144470

ቀን - 30/11/2010

ዳኞች፡- ዳኚ መላኩ

ተክሊት ይመሰል

ተፈሪ ገብሩ (ዶ/ር)

ቀነዓ ቂጣታ

ተሾመ ሽፈራው

አመልካች፡- ናይል ትራንዚት ኃ/የተ/የግ/ማህበር

ተጠሪዎች፡- 1. ኒያላ ኢንሹራንስ ኩባኒያ

2. አጉል ትራንዚት

3. አቶ ኑሩ ኡመር

መዝገቡ ተመርምሮ ተከታዩ ፍርድ ተሰጥቷል

ፍርድ

ጉዳዩ የኢንሹራንስ ወልን መሠረት በማድረግ በመድን ሰጪው የተከፈለን የጉዳት ካሳ መድን ሰጪው በመድን ገቢው ተተክቶ በተጠየቀ የመዳረግ መብት ጋር በተያያዘ የቀረበን ክርክር መሠረት በማድረግ የስር የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት የስር 2ኛ ጣልቃ ገብ የነበሩት አቶ ኪዳኔ ታረቀኝ እና የአሁን 3ኛ ተጠሪ በክርክሩ ጣልቃ ሊገቡ አይገባም በማለት የሰጠው ወሳኔ መሠረታዊ የሆነ የህግ ስህተት የተፈጸመበት ነው በማለት አመልካች ያቀረበው አቤቱታ ነው።

አመልካች በቀን 23/04/2010 ዓ.ም ተዘጋጅቶ ባቀረበው የሰበር አቤቱታ፣ ስር ከፍተኛ ፍርድ ቤት 2ኛ እና 3ኛ ተጠሪዎች ወደ ክርክሩ እንዲገቡ ትዕዛዝ ከሰጠ በኋላ አመልካች ከፈለገ ከእነርሱ ላይ ክስ መስርቶ ካሳ መጠየቅ ይችላል በሚል ከክስ እንዲሰናበቱ መወሰኑ መሠረታዊ የህግ ስህተት ነው የሚል ነው። አቤቱታው ተመርምሮ ያስቀርባል በመባሉም ተጠሪዎች በየበኩላቸው በጽሑፍ በሰጡት መልስ፣ የስር ከፍተኛ ፍርድ ቤት ወሳኔ መሠረታዊ የህግ ስህተት የተፈጸመበት አይደለም የሚሉባቸውንም ምክንያቶች

በመዘርዘር መልስ ሰጥተዋል፤ አመልካች ያቀረበው የመልስ መልስም ከመዝገቡ ጋር ተያይዟል።

የጉዳዩ አመጣጥ በአጭሩ ከላይ የተመለከተው ሲሆን፤ እኛም የስር ፍርድ ቤት በዚህ ረገድ የሰጠውን ብይን አግባብነት እንደሚከተለው መርምረናል። ክርክሩ ሂደት መገንዘብ የተቻለው የአሁን 1ኛ ተጠሪ በአመልካች ላይ በስር ፍርድ ቤት ባቀረበው ክስ፤ አመልካች ከደንበኛው ጋር ባደረገው የዕቃ አስተላላፊነት ውል መሠረት የሚጠበቅበትን ግዴታ ባለመውጣቱ ለደንበኛው የከፈለው የጉዳት ካሳ እንዲተካለት ሲሆን፤ አመልካች በበኩሉ የተለያዩ የመጀመሪያ እና የፍሬ ነገር ክርክሮችን ካቀረበ በኋላ የማንንዝ ስራው የተከናወነው በስር 2ኛ ጣ/ገብ በነበረው፤ አቶ ኪዳኔ ታረቀኝ፤ በክርክሩ ጣልቃ እንዲገባ የጠየቀ ሲሆን፤ አቶ ኪዳኔ ታረቀኝም በክርክሩ ጣልቃ ገብቶ በመግባት በሰጠው መልስ ያሁን 3ኛ ተጠሪ መኪና በጭነቱ ቦታ የነበረ መሆኑን ጠቅሶ በክርክሩ ጣልቃ እንዲገባ በማለት መጠየቁን ነው። የስር ፍርድ ቤት የስር 2ኛ ጣልቃ ገብ፤ አቶ ኪዳኔ ታረቀኝ፤ እንዲሁም የአሁን 2ኛ እና 3ኛ ተጠሪዎች በክርክሩ ጣልቃ እንዲገቡ በማድረግ ክርክር ከሰማ በኋላ 3ኛ ተጠሪ እና የስር 2ኛ ጣልቃ ገብ ከክርክሩ እንዲወጡ ብይን መስጠቱን ተገንዝበናል።

በመሠረቱ በሌሎች ሰዎች መካከል በመካሄድ ላይ ባለው ክርክር ጣልቃ መግባት ስለሚቻልበት ሁኔታ የፍ/ሥ/ሥርዓት ህጋችን ከአንቀጽ 40-43 ባሉት ድንጋጌዎች የተመለከቱ ሲሆን፤ ክርክሩን በመስማት ላይ ያለው ፍርድ ቤትም ሌላ ሦስተኛ ወገን በክርክሩ ጣልቃ እንዲገባ ትዕዛዝ ከመስጠቱ በፊት ሊገባ የሚገባ መሆን አለመሆኑን በመወሰን ረገድ በድንጋጌዎቹ ስር የተመለከቱትን ሁኔታዎች ግምት ወስጥ የማስገባት ግዴታ የሚጠበቅበት ሲሆን፤ ይህን የሚያደርገውም 3ኛው ወገን ጣልቃ እንዲገባ ትዕዛዝ ከመስጠቱ በፊት ስለመሆኑ ከየድንጋጌዎቹ አጠቃላይ ይዘት መገንዘብ የሚቻል ነው። ይህ መርህ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ 3ኛ ወገን ጣልቃ እንዲገባ ትዕዛዝ ከሰጠ በኋላ፤ ጣልቃ ለመግባት የሚያስችል ህጋዊ ምክንያት አለመኖሩን ፍርድ ቤቱ ካመነበት ክርክሩ በየትኛውም ደረጃ ላይ ቢሆን ጣልቃ ገቡ ከክርክሩ ውጪ እንዲሆን ትዕዛዝ ከመስጠት የሚከለክለው ነገር የለም። በመሆኑም ፍርድ ቤቱ ተጠሪዎች በክርክሩ ጣልቃ እንዲገቡ ትዕዛዝ ከሰጠ በኋላ ወደ ኋላ ተመልሶ ከክርክሩ ውጪ እንዲሆኑ ትዕዛዝ መስጠቱ ኢ-

ስነስርዓታዊ ነው። በማለት አመልካች እያቀረበ ያለው ቅሬታ ተቀባይነት ያለው አይደለም።

ወደ ክርክሩ እንዲገባ የተደረገው 3ኛ ተጠሪ በክርክሩ እንዳይቀጥል አለመደረጉ በአግባቡ ነው። ወይስ አይደለም የሚለውን ጭብጥ ስንመለከት፤ የስር 2ኛ ጣልቃገብ፣ አቶ ኪዳኔ ታረቀኝ፣ 3ኛ ተጠሪ በክርክሩ ጣልቃ እንዲገባ ሲጠይቅ በምክንያትነት የጠቀሰው ጉዳት የደረሰበትን ማሸነፊያ የጫነው የ3ኛ ተጠሪ መኪና መሆኑን ነው። ከፍ ሲል እንደተገለጸው በሌሎች ሰዎች መካከል በመካሄድ ላይ ባለው ክርክር ጣልቃ መግባት ስለሚቻልበት ሁኔታ የፍ/ሥ/ሥርዓት ህጉ አንቀጽ 40-43 ይደነግጋል። የተያዘውን ጉዳይ በተመለከተ የስር 2ኛ ጣልቃ ገብ ያሁን 3ኛ ተጠሪ በክርክሩ ጣልቃ እንዲገባ ሲጠይቅ፣ በህጉ አንቀጽ 43 መሠረት 3ኛ ተጠሪ ከእርሱ ጋር በድርሻ ካሳውን ለመክፈል የሚገደድበትን የወል ወይም የህግ ምክንያት ስለመኖሩ አልገለጸም። አሊያም በአመልካች እና በተጠሪ መካከል ሲደረግ በነበረው ክርክር መሠረት ፍትሐዊ ወሳኔ ለመስጠት የተጠሪዎች በክርክሩ ጣልቃ መግባት፣ በፍት/ሥ/ሥርዓት ህጉ አንቀጽ 40 መሠረት፣ የግድ መሆኑን የሚያሳይ የህግ ምክንያት አልቀረበም። ከዚህ አንጻር ሲታይ ተጠሪዎችን ከክርክሩ ወጪ በማድረግ በስር ከፍተኛ ፍርድ ቤት ተሰጥቶ በፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት በትዕዛዝ የፀናው ብይን በዚህ ችሎት ሊታረም የሚችል መሠረታዊ የህግ ስህተት የተፈጸመበት ሆኖ ባለመገኘቱ ተከታዩ ተወስኗል።

ወ. ሳ ኔ

1. የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በመ/ቁ/111574 በቀን 19/07/09 ዓ.ም በዋለው ችሎት የሰጠው ብይን፤ እንዲሁም የፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት በመ/ቁ/141787 በቀን 29/09/09 ዓ.ም በዋለው ችሎት የሰጠው ትዕዛዝ በፍ/ሥ/ሥርዓት ህጉ አንቀጽ 348(1) ፀንቷል።
2. በዚህ ችሎት በቀን 30/05/2010 ዓ.ም የተሰጠው የእግድ ትዕዛዝ ተነስቷል።
3. በዚህ ችሎት የተደረገው ክርክር ያስከተለውን ወጪ እና ኪሳራ ግራ ቀኝ የየራሳቸውን ይቻሉ ብለናል።

**መዝገቡ ተዘግቷል፤ ወደ መዝገብ ቤት ይመለስ
የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት**

ሠ/አ